

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. IV. De munditie & puritate non solum mortalium, sed & venialium criminum, qua ad sacrosanctam Communionem nobis accedendum est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

O sacrum conuiuium, in quo anima nostra saturatur, & gratia impletur. O sacrum conuiuium, in quo nobis glorię pignus datur, & tale quidem, vt ab eo, quod post dabitur, non distinguatur, cuiusmodi hic pignora esse solent, sed ipsemet Deus, qui premium nostrum erit, seipsum dat in hoc conuiuium, quamuis recte, & in hoc glorię conuiuium & cęna, ipse manifestus est. Quod tanta sit huius sanctissimi sacramenti excellentia, & tanta Domini eius maiestas, qui hic recipitur, accurata s. ne & magna preparatio & dispositio requiritur. Dum Regius Propheta de templo Hierosolymis ædificando ageret, aiebat: *Opus namque grande est: neque enim homini preparatur habitatio, sed Deo.* Et quamuis multum auri, argenti, & lapidum preciosorum collegerat, nullus ei pōderis videbatur. Quę omnia ad templi edificationem, in quo Arca ponenda erat, destinabantur, in qua manna huius diuini sacramenti figura continebatur. Quid ergo preparationis necessarium erit ad illud templum & habitationem, in qua personaliter ipse Deus nobis recipiendus est, quę tãto maior esse debet, quanto figuratũ figurę antecellit, & viuum putat? Preter id vero, quod tanti Domini Maiestati debetur; nostra plurimum interest, exacte preparatos esse, vt hoc sanctissimum sacramentum sumamus.

Necessitas preparationis ad Eucharistiam ex eiusdem excellentia demonstratur.

2. Paral. 29. 1.

Gratia qua in hoc Sacramento percipitur respondet.

Conc. Trident. Sess. 7. c. 8.

Qualis enim preparatio & dispositio fuerit, talis & gratia, quam recipiemus, erit. Vt ille, qui ad fontem aquam haurit, tantum aquę haurit, quantum vas, quod attulit, capere potest. Quod vt cuius manifestius fiat, aduertunt hoc Theologi, quod non solum quis maiore recipiat gratiam secundum maius actum & bonorum operum meritum, quibus ad hoc sacramentum sumendum accedit: quę vocant, *ex opere operantis*, qui Concilium Tridentini loquedi modus est, sed & gratiam sacramentalem, quam præterea sacramentũ ex se dat, secundum priuilegium & diuinam institutionem, quam vocant, *ex opere operato*, quę tanto maior erit, quanto maior fuerit dispositio, quę ad sacramentum hoc acceditur: Deus enim gratiæ opera secũ-

dum naturę cõformitatem operatur. Et in natura videre est, omnia ibi operari secundum subiecti dispositionem, quę in eo reperitur: hincque videri est ignem siccum lignum siccum accendere, si vero siccum non sit, tardius inflammatur, sic vt secundum siccitatis gradus, erit & ignis operatio, eodem modo & in hoc diuino sacramentum, quę ob causam nostram quam plurimum refert, quam optime preparatos accedere.

CAPVT IV.

De munditię & puritate non solum mortalium, sed & venialium criminum, quę ad sacrosanctam Communionem nobis accedendum est.

DE tribus hic præsertim agemus. Primo de dispositione & preparatione necessaria ad hoc sanctissimum sacramentum. Secundo quid nobis postumptione facti opus, & qualis gratiarũ actio esse debeat. Tertio quid fructus & comodi ex sacrosanctam Communionem colligendum. Quod ad primũ attinet: dispositio & preparatio hic requisita multo maior quã aliis sacramentis esse debet, quoniam excellentiora sunt sacramenta; tanto & maiore requirunt preparationem ad recipiendum & puritatem. Hincque aliqua sunt sacramenta, ad quę recipienda solum requiritur dolor & verã peccatorum contritio, & non peccatorum confessio. Hoc vero diuinum sacramentum tantę est dignitatis & excellentię quod sub eo lateat Deus ipse, quod præter prædicta aliud sacramentũ requirat pro dispositione, quę est Confessionis sacramentum, dum aliquod præcessit mortale peccatum. Tali modo vt non sufficiat dolore & criminum contritione accedere, sed præter hæc & cõfessionem præcedere necesse est, vt decreuit Concilium Tridentinum secundũ illud S. Apost. Pauli: *Probrat seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de cali-*

alio bibat. Quæ verba hoc modo à Concilio exponuntur: vt necesse sit, vt quis probatus & Confessionis examine & iudicio examinat⁹ accedat. Quæ dispositio & preparatio omnibus Christianis sub mortalis peccati pœna necessaria est, & illa ad gratiam in sacramento recipiendam sufficit.

Et licet verū sit, quod ob venialia peccata & alios defectus & imperfectiones, quæ mortalia peccata nō sunt, homo ipso facto huius sanctissimi sacramenti gratiam non amittat, sed gratiæ augmentum recipiat, vt aiunt Theologi, perdit tamen copiosum & abundantem illum gratiarū & virtutum, & aliorum admirabilium effectuum fructum, quem in mundioribus & purioribus, & deuotis animis operari solet: licet enim peccata venialia charitatē non tollant, tamen feruorem extinguunt, & deuotionē minuunt, quæ maxime propria dispositio est, quæ ad diuinum hoc sacramentum requiritur. Si ergo participes copiosi fructus esse velimus, quo frui solent, qui vt debent, ad Communionē accedūt, necesse est mūdos nos esse, non solum à mortalibus sed & venialibus peccatis. Ideoque & ipse Iesus Christus eandem nos dispositionem sortit⁹ illa discipulorum pedum, quam præmisit, edocuit, vt nos certiores redderet, vt ait S. Bernardus, de munditia & puritate, qua nobis ad hoc sanctissimum sacramentum accedendum est, nō solum lethaliū, sed & venialium peccatorum, qui puluis est, qui pedibus nostris adherere solet.

S. Dionysius Arcopagita ait, Dominum non solum venialium peccatorum, sed & alio um defectuum & imperfectionum munditiam hoc exemplo requirere, *Exigit, inquit, extremitatem munditiam*: ad quod probandum adfert illam sanctam ceremoniam, qua Ecclesia in Missa vitur, dum sacerdos manus lauat, antequam sacrificium hoc offerat sacrificium. Et exacte discutit, quod nō rotas manus, sed solum digitorum extremitates lauet, vt intelligatur nos nō solum à grauioribus, sed & leuioribus, & defectibus, & imperfectionibus mūdos esse debere. Si Nabucho-

donosor mandabat, vt pueros eligerent: *In quibus nulla esset macula, puros & mūdos & pulchros, qui cibis mensæ suæ alerentur & educarent, quanto æquius nos Regiam hanc mensam & diuinā cum maxima munditie & puritate adire* Et quia Angelorum panis est, & nobis Angelica puritate est sumendus. Refert Petrus Cluniacensis de Sacerdote quodā in partibus Teutonicis, qui prius bonæ & sanctæ vitæ lapsus est in turpe & inhonestā peccatum, & peccato peccatū addens audebat altare accedere ad Missam dicendā, sine præuia emendatione vel confessione. Qui error eorū qui ante bene vixerāt, esse solet, vt si post in erubescendū q. peccatum inciderint, non audeant id cōfiteri, nec Communionē abstinere, ne existimatione & opinione, q̄ ante apud hōes habebant, excidant. Superbia exæcantur. Hunc Deus vt pater misericorditer punire voluit, quodā negotio, q. ei oculos aperuit, quod tale fuit: Dum hostiam in manū haberet, vt sumeret, ex iisdem euāuit, vt & sanguis in calice eodēque die non cōmunicauit, quo illo facto valde cōfusus & obstupescit fuit. Quod & postea bis illi accidit, volens Missam dicendo experiri, an Deus idem indignationis signum, vt ante, illi exhibiturus esset. Quo cognouit, quantum suum esset peccatum, & quam iuste contra se Dei iram excitasset. Et lachrymis perfusus se ad Episcopi pedes abiicit, & magno cū dolore & cordis gemitu illi, quid hbi accidisset, refert, & ei cōfessus, & pœnitentia ab eo accepta, q̄ ieiunia, disciplinis & alias requirebat asperitates, multoq; tempore ea exercuit, nec ausus amplius Missam celebrare, donec Prælatus & Pastor ei mādauit & ad hoc licentiam cōcessit, q. videretur iam pro peccatis Deo fecisse satis. Mirum porro fuit, quod illi in prima Missa accidit, q̄ dixit, quod maiore eius parte multis cum lachrymis & dolore peracta volenti S. sacramentum sumere, tres illæ apparuerunt hostiæ, quæ ante ob eius indignitatem disparuerunt, & in calice omnis ille sanguis inuentus sit. Quo facto Deū indicare voluisse certum est,

Dan. 4.

Pet. Clunia. lx
de mirac. c. 12.
Sacerdos cum
peccatis celebrans à Deo
punitur.

est, peccata ipsi demissa esse. Cui misericordiae magnam exhibuit gratitudinem, & magno cum gaudio etiam tres illas hostias sumpsit, & post in valde perfecta vita perseverauit. Quod Petrus Cluniacensis dicit ab Episcopo Claremontano in multorum praesentia relatū esse. Casarius in suis dialogis simile refert exemplum.

Casari. l. 2. dialog. c. 5.

CAPVT V.

De alia magis particulari dispositione & preparatione, qua ad sanctissimum hoc sacramentum nobis accedendum est.

VT quis perfecte admirabilibus fructibus, quos secum hoc diuinum sacramentum adducit, fruatur, dicant sancti & spiritualis vitae magistri alia nobis magis particulari dispositione & preparatione opus est, videlicet actuali deuotione. Idcirco hic exponemus, quamnam sit haec deuotio, & quam ratione in nobis excitabimus. Ad hanc dicant nobis sacra Communione ad eundem esse primo summa cum humilitate & reuerentia: secundo maximo cum amore & fiducia: tertio maxima cum fame & desiderio huius caelestis panis. Ad tria haec reduci possunt omne genus affectus, quibus actualis deuotio excitari potest, tam ante huius sacramenti sumptionem, quam ipso Communione tempore, & post eadem. Ad quod docendum oēs libri cōsiderationum pleni sunt, quae valde diffusae & extensae sunt, hincque solum aliquas tangemus, quae magis cōluctae & ordinatae & vtiliores sunt: viam ostendentes quo quis hoc fundamento innixus per se posse discurrere. Quod ei vtilius erit, secundum quod in libro exercitiorum spiritualium docetur.

Deuotio actualis ante Communionem procuranda.

D. Ignat. l. exercit. spirit. in annot. in prim. post annot. 2.

Humilitas & reuerentia excitanda.

Primum ergo ad sanctissimum hoc sacramentum nobis accedendum summa eum humilitate & reuerentia. Quae in anima

nostra excitabitur, si vna ex parte supremam illam Maiestatem & Dei magnitudinem, quae vere in hoc sanctissimo sacramento est, inspiciamus, quodque ille idem Dominus est, qui sola sua voluntate creauit, cōseruat & gubernat caelum & terram, & sola eadem potest omnia ad nihilum redigere: coram quo Angeli & altissima Seraphim alas cōtrahunt, tremunt & contremiscunt cum profundissima reuerentia. *Columna caeli cō-* tremiscunt, & pauent ad nutum eius. Et inde oculos in nos ipsos retorquamus, nostram abiectiōnem & miseriam attendentes. Sicque aliquando accedere poterimus Evangelici illius publicani animo, qui ad altare non audebat accedere, nec oculos ad caelum leuare, sed à longe stans magna eum humilitate pectus tundebat dicens: *Deus propitius esto mihi peccatori.* Alias verbis filii prodigi accedere poterimus: *Domine peccauit in caelum & coram te, iam non sum dignus vocari filius tuus, sed fac me sicut unum ex mercenariis tuis.* Alias verbis illis S. Elisabethae: *Et quid hoc mihi? ut supra dictū est.* valde etiam conduxerit, cum attentione aduertere verba illa, quae Beata in illius tempore Cōmunionis recitanda ex Evangelio decerpta: *Domine, non sum dignus, ut intres sub testum meum: sed tantum dic verbo, & sanabitur anima mea.* Domine debilis sum & infirmus, sed ideo ad te venio, ut me sanes & confirmes, tu enim dixisti: *Non est sanis medicus sanus, sed male habentibus, quorum causa praesertim venisti.*

Eul. bius S. Hieronymi obitum describens, in quo aderat, cuiusque fuit discipulus, dicit, quod dum iam sanctus ille sanctissimum hoc sacramentum sumpturus erat, vna ex parte Dei Maiestatem & immensam bonitatem miratus, altera vero ex parte oculos in se reflectens, dixerit. *Cur nunc tantum te humilias, ut patiaris ad hominem descendere publicanum & peccatorem: & non solum cum illo manducare vix, sed & te ipsam manducari ab illo iubes?* Secundo Regum libro dicit sacer textus, David Miphiboseth filio Ionathae dixisse:

Tu